

**Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка**

Кафедра іноземних мов та методики їх викладання

**ПРОЄКТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН**

з галузі **01 Освіта / Педагогіка**
за спеціальністю **014 Середня освіта**
предметною спеціалізацією **014 Середня освіта (Англійська мова і література)**
за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Англійська мова і література)**

Кременець – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Література англomовних країн» для студентів з галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Англійська мова і література) за освітньо-професійною програмою бакалавра. Кременець – 31 серпня 2020 р. 13 с.

Розробники: Янусь Н.В., кандидат філологічних наук, викладач кафедри іноземних мов та методики їх викладання.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та методики їх викладання. Протокол від 31 серпня 2020 року № 1.

Завідувач кафедри іноземних мов та методики їх викладання

Воронцова Н.Г.

31.08.2020 р.

1. Вступ

Навчальна дисципліна «Література англomовних країн» є однією із обов'язкових дисциплін для спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова і література), яка викладається в 5 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 014 Середня освіта (Англійська мова і література)	Курс:	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Загальна кількість годин - 90	Освітньо-професійна програма: 014 Середня освіта (Англійська мова і література)	Семестр	
		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Семінарські	
		18 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		56 год.	80 год.
		Вид контролю	
екзамен	екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 18% до 82%
для заочної форми навчання – 8% до 92%.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: дати майбутнім філологам цілісне уявлення про літературу англомовних країн, ознайомити їх з основними літературними процесами у діахронній перспективі.

Завдання курсу:

- розкрити національну специфіку англомовної літератури, визначити основні періоди її розвитку, схарактеризувати їх;
- розкрити ідейно-художню своєрідність творчості найвидатніших представників літератури Великобританії та США, ознайомити студентів зі змістом та поетикою їхніх знакових творів;
- прищепити навички самостійної роботи з літературно-критичними джерелами: статтями, монографіями, підручниками, енциклопедіями тощо;
- розвинути навички літературознавчого аналізу художніх творів у єдності змісту та форми;
- удосконалити вміння творчого виразного читання художніх творів напам'ять, у тому числі й мовою оригіналу.

Курс «Література англомовних країн» спрямований на формування у студентів таких **професійних компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність використовувати знання з іноземної мови усно та письмово в професійній діяльності.

ЗК5 Здатність знаходити, інтерпретувати та застосовувати інформацію з різних джерел.

ЗК6 Здатність застосовувати знання на практиці.

ЗК9 Знання і розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК11 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12 Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК1. Здатність до застосування сучасних методологічних, наукових і практичних основ предметної спеціалізації.

ФК6. Здатність до перенесення лінгвістичних знань і навчально-практичного досвіду в процес навчання іноземної мови, до розвитку мовної уваги та виявлення подібностей і відмінностей у різних мовах.

ФК8. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, обмін досвідом професійної діяльності. Готовність до виконання ролі модератора у діалозі двох культур (рідної та іншомовної).

ФК11. Володіння англійською мовою на рівні не нижче С1, дотримання сучасних мовних норм, опанування різних видів мовленнєвої діяльності, формування мотиваційного контексту для продуктивного вивчення англійської мови, утвердження ролі англійської мови як засобу міжкультурної комунікації.

ФК12. Здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ФК13. Здатність до навчання англійської мови на підставі особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, до виконання ролі агента змін в системі загальної середньої освіти (донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації), знання дидактичних і лінгводидактичних засад їхньої реалізації в освітньому процесі закладах загальної середньої освіти та здатність до виконання ролі тьютора, едвайсера, коуча, фасилітатора у навчанні іноземної мови.

ФК14. Здатність орієнтуватися в літературному процесі (від давнини до сучасності) країн, мова яких вивчається, та використовувати знання з літератури для формування національної свідомості, культурного кругогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

- Здатність визначати предмет, мету й завдання навчальної дисципліни, її місце серед інших філологічних дисциплін і взаємозв'язки з ними;

- Здатність аналізувати етапи розвитку літератури англomовних країн від античних часів до наших днів.

- Здатність самостійно читати та аналізувати художні твори англomовних авторів.

- Здатність розуміти закономірності літературного процесу англomовних країн, місце в ньому окремих періодів, стилів, напрямів, течій, шкіл та угруповань письменників.

- Здатність систематично й цілісно уявляти англomовну літературу як феномен світової культури, в її взаємозв'язках з міфологією, релігією, мистецтвом, філософією, політикою, історичним процесом.

- Здатність користуватись ядровим категоріально-понятійним апаратом літературознавства в цілому, науковими джерелами, що сприятиме створенню теоретичної основи для науково-дослідницької діяльності студентів-філологів.

Програмні результати навчання (ПРН):

Після завершення курсу студент повинен:

ПРН5. Володіти різними видами аналізу художнього твору (у т.ч. елементами прагматичного аналізу художнього дискурсу), визначати жанрово-стильову своєрідність тексту, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, екстралінгвальним та культурно-національним контекстом, значення для національної та світової культури.

ПРН8. Демонструвати уміння критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання у сфері дисциплін загальної та професійної підготовки при розв'язанні практичних соціально-професійних та лінгводидактичних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання.

Студенти повинні:

знати:

- історію становлення та розвитку літератури англomовних країн;

- життєписи визначальних представників англomовних літератур;

- історію написання, зміст та ідейно-естетичну сутність творів канонічних письменників Великої Британії та США;

- критичні відгуки про твори того чи іншого автора провідних українських та зарубіжних науковців;

- сучасну проблематику літературознавчих досліджень у сфері вивчення літератур англomовних країн.

вміти :

- самостійно читати та аналізувати художні твори англomовних авторів;

- розуміти закономірності літературного процесу англomовних країн, місце в ньому окремих періодів, стилів, напрямів, течій, шкіл та угруповань письменників;

- систематично й цілісно уявляти англomовну літературу як феномен світової культури, в її взаємозв'язках з міфологією, релігією, мистецтвом, філософією, політикою, історичним процесом;

- користуватись ядровим категоріально-понятійним апаратом літературознавства в цілому, науковими джерелами, що сприятиме створенню теоретичної основи для науково-дослідницької діяльності студентів-філологів.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. *The Dawn of English Literature. The Middle English literature*

The ancient times of Britain. The Celts' beliefs and Celtic Sagas. The first legends in English literature. The Britons under Roman rule. The Anglo-Saxon conquest of Britain. "Beowulf" – the dawn of English literature. The setting of the poem. The legend and the archeological discovery. The growth of culture and literature. The literature of the Norman period (12th – 13th centuries). The Norman conquest. Types of literature brought by the Normans. The romance. The fable and the fabliau. Pre-Renaissance period in England. Geoffrey Chaucer and his "Canterbury Tales". Chaucer's contribution to literature.

Тема 2. The Renaissance in English literature

European Renaissance and its historical background. The Renaissance in England. The first Period of the Renaissance. Thomas More – the first English humanist of the Renaissance. "Utopia". Sonnets as a verse form which was very popular during the Renaissance. The second period of the Renaissance. The Predecessors of Shakespeare.

Змістовий модуль 2.

Тема 3. The Romantic movement in English literature

The Romantic movement. The general characteristic of the movement. The historical background. Two trends of the movement. The Passive romanticists. Peculiarities of the method of writing. The Lake Poets. The Revolutionary Romanticists. Persy Bysshe Shelley and his work which represents a decidedly materialist inflection of the Romantic dream of the fusion of poetry and life. George Gordon Byron and his poems "Mazeppa", "The Giaour". Sir Walter Scott and his main works devoted to Scottish history. "Rob Roy".

Тема 4. English literature of the XXth century

Periods in English XXth century literature. Different trends in the development of literature. William Somerset Maugham. The novels "Theatre", "The Moon and Sixpence". John Galsworthy. Detective stories. Archibald Joseph Cronin. "The Citadel". Graham Green and his main works. The newest English literature after the Second World War.

Змістовий модуль 3.

Тема 5. American literature. The beginning of nation literature in America

American literature. The beginning of nation literature in America. William Bradford, Anne Bradstreet, Edward Taylor, Michael Wigglesworth, Samuel Sewall, Mary Rowlandson, William Byrd and their main works. The English language in America. Democratic origins and revolutionary writers. The American Enlightenment. Benjamin Franklin and his famous "Autobiography". The story of "Rip Van Winkle" by Washington Irving. James Fenimore Cooper and his novels.

Тема 6. The romantic movement in American literature

The Romanticism in America and its literature. The new literary trend and its characteristic features. Peculiarities of the method of writing. The main representatives of the movement: essayists and poets, fiction.

Змістовий модуль 4.

Тема 7. Critical Realism in American literature

Mark Twain's views on humour in literature. "The adventures of Tom Sawyer and Huckleberry Finn". Theodore Dreiser and his work "An American Tragedy" which explores the dangers of the American dream.

Тема 8. American literature of the XXth century

American literature of the XXth century. Modernism and Experimentation. The new literary trends and their characteristic features. Peculiarities of the method of writing. Thomas Stearns Eliot and his poetry. Robert Frost's poetry in American and world literature. "The Great Gatsby" by Francis Scott Key Fitzgerald, a brilliantly written, economically structured story about the American dream of the self-made man. Ernest Hemingway and his main works. Vladimir Nabokov. The life and literary activity.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. The English and American Literatures: from the beginning until our times												
Змістовий модуль 1. The Old English and Medieval Literature. From The Renaissance to the Enlightenment												
Тема 1. The Dawn of English Literature. The Middle English literature.	11	2	2			7	12	1	1			10
Тема 2. The Renaissance in the English literature.	11	2	2			7	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 1	22	4	4			14	24	2	2			20
Змістовий модуль 2. The Romantic Revival. The Victorian Literature. The Edwardian Literature. Modernism and Postmodernism												
Тема 3. The Romantic movement in English literature.	10	2	2			7	11		1			10
Тема 4. English literature of the XXth century.	10	2	2			7	10					10
Разом за змістовим модулем 2	22	4	4			14	21		1			20
Змістовий модуль 3. The American literature.												
Тема 5. The American literature. The beginning of national literature in America	11	2	2			7	12	1	1			10
Тема 6. The Romantic movement in American	11	2	2			7	11		1			10

literature.												
Разом за змістовим модулем 3	22	4	4			14	23	1	2			20
Змістовий модуль 4. The American literature of the modern period												
Тема 7. Critical Realism in American literature.	11	2	2			7	12	1	1			10
Тема 8. The American literature of the XXth century	9	2	2			5	4					4
Тест	2		2				2					2
ІНДЗ	2					2	4					4
Разом за змістовим модулем 4	24	4	6			14	22	1	1			20
Усього годин	90	16	18			56	90	4	6			80

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. The Dawn of English Literature. The Middle English literature.	2
2	Тема 2. The Renaissance in the English literature.	2
3	Тема 3. The Romantic movement in English literature.	2
4	Тема 4. English literature of the XX th century.	2
5	Тема 5. The American literature. The beginning of national literature in America	2
6	Тема 6. The Romantic movement in American literature.	2
7	Тема 7. Critical Realism in American literature.	2
8	Тема 8. The American literature of the XXth century	2
	Усього годин	16

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. The Dawn of English Literature. The Middle English literature.	2
2	Тема 2. The Renaissance in the English literature.	2
3	Тема 3. The Romantic movement in English literature.	2
4	Тема 4. English literature of the XX th century.	2
5	Тема 5. The American literature. The beginning of national literature in America	2
6	Тема 6. The Romantic movement in American literature.	2
7	Тема 7. Critical Realism in American literature.	2
8	Тема 8. The American literature of the XXth century	2
9	Тест	2
	Усього годин	18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. The Dawn of English Literature. The Middle English literature.	7

2	Тема 2. The Renaissance in the English literature.	7
3	Тема 3. The Romantic movement in English literature.	7
4	Тема 4. English literature of the XX th century.	7
5	Тема 5. The American literature. The beginning of national literature in America	7
6	Тема 6. The Romantic movement in American literature.	7
7	Тема 7. Critical Realism in American literature.	7
8	Тема 8. The American literature of the XXth century	5
	ІНДЗ	2
	Усього годин	56

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку теоретичних питань курсу;
- складання письмових узагальнень до теми у вигляді тез (5-6 стор.);
- підготовку до практичних занять, виконання усних і письмових завдань, опрацювання основної й додаткової літератури по кардинальним проблемам літератури англомовних країн;
- складання таблиць, схем тощо;
- самостійне читання художніх текстів.

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)

Індивідуальне завдання виконується студентом в позааудиторний час і перевіряється викладачем за розкладом консультативних та індивідуальних занять викладачів кафедри.

Основною метою цього виду діяльності є поглиблення набутих студентами під час аудиторних занять знань та удосконалення вмінь та навичок та демонстрації знання конкретного текстового матеріалу.

Орієнтовні завдання для індивідуальної роботи (ІНДЗ)

Індивідуальним завданням для студента, який слухає курс «Література англомовних країн», є прочитання індивідуально канонічних творів запропонованого автора із запропонованого переліку та підготовка письмового відгуку про опрацьовані твори та усної відповіді під час виступу.

1. Епос «Беовульф».
2. Джефрі Чосер «Кентерберійські оповідання».
3. Джордж Гордон Байрон «Мазепа», «Гяур».
4. Вільям Шекспір «Гамлет», «Отелло».
5. Вальтер Скотт «Роб Рой».
6. Шарлота Бронте «Джейн Ейр».
5. Оскар Уальд «Портрет Доріана Грея».
7. Чарльз Діккенс «Пригоди Олівера Твіста».
6. Герберт Велс «Невидимець».
7. Джон Голсуорсі «Сага про Форсайтів».
8. Бернард Шоу «Пігмаліон»
9. Джеймс Фенімор Купер «Звіробій».
10. Гаріет Бічер Стоу «Хатина дядька Тома».
11. Теодор Драйзер «Сестра Керрі».
12. Володимир Набоков «Лоліта».

За умови вірного виконання завдання студент отримує оцінку – 10 балів.

Критерії оцінювання ІНДЗ:

9-10 балів. Твори прочитано у повному обсязі, студент у них добре орієнтується.

7-8 балів. Твори прочитано у повному обсязі, проте наявна невелика кількість граматичних чи стилістичних помилок.

5-6 балів. Твори прочитано у неповному обсязі, наявні граматичні та стилістичні помилки.

4-1 балів Твори прочитано у повному обсязі, у неповному обсязі, наявні грубі граматичні та стилістичні помилки.

8. Методи навчання

Лекція-діалог проблемний виклад матеріалу, пояснення, метод спостереження й аналізу мовних фактів, організація самостійного пошуку матеріалу, робота з науковою літературою, проблемний виклад матеріалу, пояснення, SOS-метод, використання освітнього навчального середовища «Moodle».

9. Методи контролю

Усне опитування (індивідуальне, фронтальне) під час семінарських занять, перевірка конспектів першоджерел, оцінювання практичного виконання різноманітних завдань і вправ, заслуховування доповідей і академічних есе, представлення відео-презентацій.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Група	Семестр	Поточне тестування та самостійна робота		ІНДЗ (есе, проект, реферат, дослідження тощо)	Тест	Всього балів
		Лекції	Семінарські, практичні			
41-А	8	-	60	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
33-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням	не зараховано з обов'язковим повторним

		дисципліни	вивченням дисципліни
--	--	------------	----------------------

Критерії оцінювання

- 90 -100 балів – **високий** рівень знань,
повне оволодіння лінгвістичною термінологією,
творчий виклад концепції.
- 75 – 89 балів – **середній** рівень знань,
середнє оволодіння лінгвістичною термінологією,
аргументований виклад концепції.
- 60 – 74 балів – **достатній** рівень знань,
достатнє оволодіння лінгвістичною термінологією,
репродуктивний виклад концепції.
- 0 – 59 балів – **низький** рівень знань,
низький рівень оволодіння лінгвістичною термінологією,
фрагментарний вклад концепції.

Критерії оцінювання усної відповіді:

1. Повне викладення теоретичного питання;
2. Надання необхідних дефініцій понять;
3. Вміння творчо аналізувати лінгвістичний матеріал і робити узагальнюючі підсумкові висновки;
4. Вміння зіставляти мовні явища в англійській та українській мовах, виявляючи специфіку відповідних явищ в обох мовах;
5. Коректне мовлення;
6. Змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;
7. Граматично, лексичне та стилістично правильне мовне оформлення.

Допускається до 4-х граматичних або лексичних помилок.

Оцінка **Добре** передбачає невиконання однієї вимоги до змісту або однієї-двох вимог до форми. Допускається 5-6 граматичних або лексичних помилок.

Оцінка **Задовільно** передбачає такі вимоги: невиконання 2-3 вимог до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається до 9 граматичних або лексичних помилок.

Оцінка **Незадовільно** передбачає невиконання 4-5 вимог до змісту та двох вимог до форми. Наявність у відповіді студента 10 та більше граматичних або лексичних помилок.

Критерії оцінювання письмової відповіді на семінарах:

Письмові відповіді студентів оцінюються двома оцінками:

1) **за зміст** (повнота висвітлення теми модуля, логічна послідовність викладу теоретичної проблеми, відповідність змісту роботи темі, стиль, виразні засоби та ін.)

2) **за грамотність**: враховуються помилки граматичного, стилістичного, орфографічного і пунктуаційного характеру.

Оцінка **Відмінно** ставиться, якщо повністю розкрита тема змістового модуля, продемонстрована логічна послідовність викладу, хороший стиль. Оцінка **Відмінно** ставиться при наявності на сторінці до 4 несуттєвих орфографічних, граматичних або лексичних помилок.

Оцінка **Добре** ставиться, якщо в роботі мають місце незначні стилістичні помилки (не більше 1-2 на сторінку) і деякі недоліки у висвітленні аналізованої теоретичної проблеми. Оцінка **Добре** ставиться при наявності в роботі не більше 5-6 орфографічних, граматичних і лексичних помилок.

Оцінка **Задовільно** ставиться за неповне висвітлення змісту проблеми, порушення логічної послідовності викладу, за слабкі знання теоретичного матеріалу, бідність засобів вираження думки, поганий стиль. Оцінка **Задовільно** ставиться при наявності не більше 9 орфографічних, граматичних або лексичних помилок.

Оцінка **Незадовільно** ставиться за невідповідність змісту темі модуля, за примітивні знання теоретичної проблеми, невміння правильно використовувати лексичний матеріал, за примітивний стиль. Оцінка **Незадовільно** ставиться при наявності більше 10 помилок, перелічених вище.

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення курсу представлено наступними навчально-методичними матеріалами:

- робоча програма;
- стислі конспекти лекцій (у т.ч. електронний варіант на платформі Moodle);
- питання до семінарських занять (у т.ч. електронний варіант на платформі Moodle);
- практичні завдання за тематикою змістових модулів (у т.ч. електронний варіант);
- тестові завдання (на паперових носіях);
- індивідуальні навчально-дослідні завдання.

12. Рекомендована література

Базова література:

1. Abrams M. The Norton Anthology of English Literature. New York : Norton & Company. 2655 p.
2. Bennett Robert A. Introduction to Literature. Lexington : Ginn & Company, 1991. 614 p.
3. Carlsen R. Western Literature. Themes and Writers. USA : MacGraw – Hil, 1997. 786 p.
4. Solomaha E. The brief Encyclopaedia of English literature. K. : Alterpress, 1998. 544 .
5. The New Encyclopedia Britannica. – Chicago : Encyclopedia Britannica Inc., 1993. Vol. 2. 982 p.
6. The World Book Encyclopedia. – World Book International, 1994. Vol. 2. 702 p.

Допоміжна література:

1. Аникин Г. В. История английской литературы : учеб. для студ. пед. спец. 4-е изд., перераб. и испр. М. : Высш. шк., 2005. 432 с.
2. Анненкова О. С. Зарубіжна література XIX століття : європейська реалістична проза 1830-1880-х років. К. : Знання України, 2006. 438 с.
3. Блум Г. Західний канон : книги на тлі епох: пер. з англ.. К. : Факт, 2007. 720 с. (Серія «Висока полиця»).
4. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження : навч. посіб. для студ. ВНЗ. К. : Центр учбової літератури, 2007. 247 с.
5. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XVII – XVIII століття : навч. посіб. [для студ. ВНЗ]. К. : Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
6. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 2-е вид., перероб та доп. К. : Центр учбової літератури, 2009. 400 с.

7. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XX століття : навч. посіб. 3-тє вид. К. : Центр учбової літератури, 2011. 488 с.
8. Давиденко Г. Й. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
9. Денисова Т. Історія американської літератури XX століття : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; Нац. акад. наук України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. К. : Києво-Могилянська академія, 2012. 486 с.
10. Наливайко Д. С. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму / Наливайко Д. С., Шахова К. О. К. : Заповіт, 1997. 464 с.
11. Пригодій С. М. Американський романтизм. Полікритика : навч. посібник для студ. філол. спец. вищих навч. закл. К. : Либідь, 2006. 440 с.
12. Шаповалова М. С. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження / Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. 3-тє вид., перероб. і доповн. Львів : Світ, 1993. 312 с.

13. Інформаційні ресурси

The English Literary Canon. URL: <https://sites.google.com/site/theenglishliterarycanon/>
 English Literature Forum. URL: <http://www.englishliteratureforum.com/>
 Luminarium: Anthology of Middle English Literature (1350–1485). URL: <http://www.luminarium.org/medlit/>
 Luminarium: 16th Century Renaissance English Literature (1485–1603). URL: <http://www.luminarium.org/renlit/>
 Luminarium: Seventeenth Century English Literature (1603–1660). URL: <http://www.luminarium.org/sevenlit/>
 The Victorian Web. URL: <http://www.victorianweb.org/index.html>
 American Literature | Short Stories and Classic Literature. URL: <http://www.americanliterature.com/>
 American Literature Sites. URL: <http://public.wsu.edu/~campbelld/amlit/sites.htm>
 The Norton Anthology of American Literature Student Website. URL: <http://www.wwnorton.com/college/english/naal7/>
 American Writers. URL: <http://www.americanwriters.org/>